

Ældreministeriet
Tværgående jura og international
2025-1124
BDH

Forslag

til

Lov om ændring af ældreloven

(Udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale
løsninger i ældreplejen)

§ 1

I ældreloven, jf. lov nr. 1651 af 30. december 2024, som ændret ved § 49 i
lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. Efter kapitel 11 indsættes:

»Kapitel 11 a

*Udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale
løsninger og behandling af personoplysninger i forbindelse hermed*

§ 38 a. Ældreministeren kan fastsætte regler om udvikling og anvendelse
af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er
nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af denne lov,
herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Stk. 2. Ældreministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger om
helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om en patient, der noteres
i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med behandling af
patienter, kan anvendes i forbindelse med udvikling og anvendelse af
kunstig intelligens og lignende digitale løsninger efter regler fastsat i
medfør af stk. 1, herunder om behandling af personoplysninger i
forbindelse hermed.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2026.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Baggrund
3	Udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger i ældreplejen
3.1.	Gældende ret
3.2	Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4.	Lovforslagets forhold til databeskyttelsesforordningen
5.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7.	Administrative konsekvenser for borgerne
8.	Klimamæssige konsekvenser
9.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10.	Forholdet til EU-retten
11.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Det foreslås, at der indføres bemyndigelse til, at ældreministeren kan fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af ældreloven, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Det er formålet med lovforslaget at etablere klar og entydig lovhjemmel i national ret til, at kommunerne, inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen, lovligt kan udvikle og anvende kunstig intelligens og lignende digitale løsninger som led i udøvelsen af kommunernes opgaver inden for ældreplejen.

2. Baggrund

I forbindelse med regeringens og kommunernes økonomiaftale for 2025 blev det besluttet, at der skulle nedsættes en digital taskforce for kunstig intelligens. Den Digitale Taskforce for Kunstig Intelligens er nedsat som et tværoffentligt samarbejde mellem regeringen, KL og Danske Regioner. Taskforcen har bl.a. til opgave at identificere og håndtere barrierer for udnyttelsen af kunstig intelligens m.v. samt at drive en tværgående indsats for at fremme udrulning af strukturelle kunstig intelligens-løsninger i stor skala i hele den offentlige sektor.

I 2024 nedsatte Ældreministeriet en række partnerskaber, herunder Partnerskab for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen og Partnerskab for bedre og mindre dokumentation i ældreplejen. De to partnerskaber har anbefalet, at der etableres tydelig lovgivning, når det kommer til brugen af kunstig intelligens og automatiseringsteknologier i ældreplejen.

Det fremgår af en udtalelse fra Datatilsynet fra den 17. november 2023, der omhandler behandlingsgrundlaget til udvikling og drift af en kunstig intelligens-løsning inden for sundheds- og omsorgsområdet, at behandling af personoplysninger, som led i driften af en sådan løsning, kræver et klart supplerende nationalt retsgrundlag.

3. Udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger i ældreplejen

3.1. Gældende ret

3.1.1. Opgaver efter ældreloven

Det fremgår af § 4 i ældreloven, at kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, herunder ved iværksættelse af opsøgende indsatser målrettet personer, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale. Dette med henblik på at understøtte en alderdom med mest mulig selvstændighed i den daglige livsførelse og evne til i videst muligt omfang at tage vare på egne behov.

Efter § 10 i ældreloven skal kommunalbestyrelsen tilbyde personer omfattet af loven, som på grund af nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne har behov for hjælp eller støtte i den daglige livsførelse, et

sammenhængende og rummeligt pleje- og omsorgsforløb, som muliggør en løbende tilpasning af indholdet i tilbuddet inden for det tilbudte forløb i takt med udviklingen i den enkelte persons ressourcer og behov.

Kommunernes varetagelse af opgaver i medfør af ældreloven indebærer behandling af personoplysninger.

3.1.2. Databeskyttelsesretlig regulering

Behandling af personoplysninger er i almindelighed reguleret af databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv.) og databeskyttelsesloven (lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger).

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk (elektronisk) databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Ved personoplysninger forstås enhver information, der kan henføres til en identificeret eller identificerbar person (den registrerede), jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1.

Behandling af personoplysninger skal følge de grundlæggende principper, der fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 5.

For så vidt angår behandling af almindelige personoplysninger følger det af databeskyttelsesforordningens artikel 6, at behandlingen af de pågældende personoplysninger kun er lovlig i det omfang, at mindst et af de behandlingsgrundlag, der er opført i artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, at behandling af personoplysninger er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Behandlingen af personoplysninger efter artikel 6, stk. 1, litra e, forudsætter i medfør af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 45 og databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, et retsgrundlag i EU-retten eller national ret. Denne hjemmel skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i et rimeligt forhold til det forfulgte formål. Det

kan imidlertid være tilstrækkeligt med en lov, der danner retsgrundlag for adskillige databehandlingsaktiviteter, idet der ikke kræves en specifik lov til hver enkelt behandling. Dette retsgrundlag bør, i medfør af præambelbetragtning nr. 41, være klart, præcist og forudsigeligt for personer, der er omfattet af anvendelsesområdet.

For så vidt angår behandling af særlige kategorier af personoplysninger, f.eks. helbredsoplysninger, etnisk oprindelse m.v., følger det af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, at behandling heraf som udgangspunkt er forbudt, medmindre der kan identificeres en undtagelse til forbuddet i artikel 9, stk. 2, eller i bestemmelser, der gennemfører artikel 9, og der samtidig er et lovligt grundlag for behandlingen i artikel 6.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, at behandling af særlige kategorier af personoplysninger er lovlig, hvis behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse samt sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

For så vidt angår behandling af oplysninger om personnummer følger det af databeskyttelseslovens § 11, stk. 1, at offentlige myndigheder kan behandle disse med henblik på entydig identifikation eller som journalnummer.

Endelig følger det af databeskyttelseslovens § 8, stk. 1, for så vidt angår behandling af oplysninger om strafbare forhold, at den offentlige forvaltning ikke må behandle disse oplysninger, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver.

Behandlingen af personoplysninger skal være underlagt de nødvendige sikkerhedsmæssige foranstaltninger, og det følger således blandt andet af databeskyttelsesforordningens artikel 32, stk. 1, om behandlingssikkerhed, at under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau, implementeringsomkostningerne og den pågældende behandlings karakter, omfang, sammenhæng og formål samt risiciene af varierende sandsynlighed og alvor for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, gennemfører den dataansvarlige og databehandleren passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til disse risici.

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1 og 2, at den dataansvarlige skal give den registrerede en række oplysninger om

behandlingen. Disse oplysninger skal gives på det tidspunkt, hvor personoplysningerne indsamles.

Endvidere fremgår det af forordningens artikel 13, stk. 3, at hvis den dataansvarlige agter at viderebehandle personoplysninger til et andet formål end det, hvortil de er indsamlet, giver den dataansvarlige forud for denne viderebehandling den registreredes oplysninger om dette andet formål samt andre relevante oplysninger.

Databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-3, finder imidlertid ikke anvendelse, hvis og i det omfang den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1 og 2, at den dataansvarlige skal give den registrerede en række oplysninger, når personoplysninger indsamles hos andre end den registrerede.

Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven er teknologineutrale. Der er i reglerne således ikke fastsat særlige regler om behandling af personoplysninger ved anvendelse af bestemte teknologier som f.eks. kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, jf. databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 15.

Ved kunstig intelligens forstås et AI-system som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 1, i forordningen om kunstig intelligens (Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828) "(...) et maskinbaseret system, som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi, og som efter idriftsættelsen kan udvise en tilpasningsevne, og som til eksplicitte eller implicitte mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer."

Anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger til behandling af personoplysninger skal leve op til de krav, der følger af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Datatilsynet vurderede i 2023, i forbindelse med udtalelse om behandlingsgrundlag til udvikling og drift af AI-løsning inden for sundheds- og omsorgsområdet i Københavns Kommune (journalnummer 2023-212-

0015), at udvikling, drift og gentræning af en AI-løsning, hvor der behandles personoplysninger og særlige kategorier af personoplysninger med henblik på at forudsige borgeres behov for og gavn af genoptræning for at undgå funktionsnedsættelse generelt kunne ske på baggrund af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, samt artikel 9, stk. 2, litra g. Datatilsynet vurderede i den konkrete sag, at behandling af personoplysninger til udvikling, herunder gentræning af løsningen, kunne ske med henvisning til de eksisterende bestemmelser i serviceloven, der forpligtede kommunen til at træffe afgørelser om og levere vedligeholdende træning og rehabiliterende indsatser. Behandling af personoplysninger som led i driften af løsningen kunne imidlertid ikke ske inden for rammerne af servicelovens bestemmelser, da der ikke var et tilstrækkeligt klart retsgrundlag set i lyset af, hvor indgribende en behandlingsaktivitet, der var tale om. Datatilsynet vurderede, at der i det konkrete tilfælde således ikke var en tilstrækkelig klar hjemmel til at idriftsætte den pågældende løsning.

3.1.3. Sundhedsloven

Efter sundhedslovens § 42 a, stk. 1, kan sundhedspersoner ved opslag i elektroniske systemer i fornødent omfang indhente oplysninger om en patients helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger, når det er nødvendigt i forbindelse med aktuel behandling af patienten.

Ved elektroniske systemer forstås, at oplysningerne i det pågældende system oprindeligt er indsamlet til det formål at understøtte den sundhedsfaglige behandling af de registrerede personer (patienter), eller at de er indsamlet til et formål, som ikke er uforeneligt med sundhedsfaglig behandling, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra b. Dette gælder i hvert fald elektroniske patientjournalssystemer, som indeholder oplysninger, der noteres i forbindelse med behandling af patienter, og som er nødvendige for en god og sikker patientbehandling, jf. journalføringspligten i § 22 i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. Der henvises til Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 127 som fremsat, side 32.

Efter § 42 a, stk. 6, kan indenrigs- og sundhedsministeren fastsætte nærmere regler for autoriserede sundhedspersoners adgang til at indhente oplysninger i elektroniske systemer om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om en patient, der aktuelt er i behandling, og om andre patienter med henblik på at støtte sundhedspersonen i at træffe sundhedsfaglige beslutninger som led i patientbehandling.

Indhentning af elektroniske helbredsoplysninger m.v. til andre formål end behandling er reguleret i sundhedslovens §§ 42 d-42 e.

Det fremgår af bemærkningerne til § 42 d, at begrebet elektroniske systemer skal forstås i overensstemmelse med den tilsvarende formulering i § 42 a, jf. Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 127 som fremsat, side 43.

Der findes ikke regler i sundhedsloven om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger til brug for formål efter ældreloven.

3.2. Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kunstig intelligens rummer et stort potentiale for at løfte og understøtte velfærd. Den demografiske udvikling med flere ældre, herunder flere plejekrævende ældre, betyder, at vi bliver nødt til at tænke nyt, når vi indretter fremtidens ældrepleje. Samtidig oplever pleje- og omsorgspersonale på sundheds- og omsorgsområdet ofte dokumentationsopgaverne som en byrde, der tager tid fra kerneopgaverne. Her kan kunstig intelligens komme til at spille en afgørende rolle.

Ministeriet vurderer, at kunstig intelligens rummer et stort potentiale i forbindelse med forebyggende indsatser på ældreområdet. Det gælder eksempelvis i forhold til beslutningsstøtteværktøjer, der bl.a. kan anvendes i forbindelse med tidlig opsporing af borgere med behov for yderligere støtte og omsorg i hjemmeplejen.

Ældreministeriet vurderer endvidere, at kunstig intelligens kan bidrage til at effektivisere sagsbehandling, administration og dokumentation inden for ældreplejen, så medarbejdere kan få mere tid til det borgernære og bruge mindre tid på administrative opgaver. Det gælder f.eks. løsninger såsom AI-baseret taleteknologi, der bl.a. dækker over tale-til-tekst, tekst-til-tale og real-tidsoversættelse, som kan omdanne tale til skrevet tekst og omvendt. Det er dermed løsninger, der vil kunne bidrage til at reducere og forenkle dokumentationsopgaven for medarbejdere i ældreplejen. Derudover vurderes anvendelse af kunstig intelligens i eksempelvis dokumentationsopgaver i ældreplejen at have potentiale til at øge kvaliteten af den nødvendige dokumentation. Dette vil således kunne øge kvaliteten i den offentlige service til gavn for borgerne.

Samlet set vurderes det, at kunstig intelligens vil kunne bidrage til at frigøre arbejdskraft, reducere administration og øge kvaliteten i ældreplejen. Det er dog samtidig afgørende, at kunstig intelligens anvendes etisk og ansvarligt, så borgere, pårørende og medarbejdere kan have tillid til, at kunstig

intelligens kan være med til at understøtte god offentlig service på ældreområdet på en ansvarlig måde. Dette indebærer bl.a. klar og tydelig lovgivning samt transparens omkring brugen af kunstig intelligens og behandlingen af personoplysninger i forbindelse hermed.

I 2024 nedsatte Ældreministeriet en række partnerskaber, herunder Partnerskab for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen og Partnerskab for bedre og mindre dokumentation i ældreplejen. Begge partnerskaber har anbefalet, at der etableres tydelig lovgivning, når det kommer til brugen af kunstig intelligens i ældreplejen.

Det foreslås i et nyt kapitel 11 a i ældreloven at fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger og behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Det foreslås med § 38, stk. 1, at ældreministeren kan fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af denne lov, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Den foreslåede ordning vil medføre, at ældreministeren bemyndiges til at fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af ældreloven. Det kan f.eks. være digitale løsninger som kan reducere og forenkle dokumentationsopgaven for medarbejdere ved hjælp af f.eks. talegenkendelse og optegnelse i omsorgsjournaler. Det kan også være kunstig intelligens og lignende digitale løsninger, der indebærer profilering af borgerne, og hvor løsningerne anvendes som beslutningsstøtte.

Det foreslåede vil endvidere medføre, at ældreministeren kan fastsætte regler om behandlingen af personoplysninger i forbindelse med udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger efter ældreloven.

Det er hensigten, at der vil skulle fastsættes regler om passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Det er formålet med det foreslåede at tilvejebringe klar og entydig lovhjemmel i national ret til, at kommunerne, inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen, lovligt kan udvikle og anvende kunstig

UDKAST

intelligens og lignende digitale løsninger som led i udøvelsen af kommunernes borgerrettede opgaver inden for ældreplejen. Dette omfatter bl.a. behandling af personoplysninger, herunder profilering til brug for beslutningsstøtte i f.eks. afgørelsessager samt til øvrig forvaltningsvirksomhed, herunder faktisk forvaltningsvirksomhed, hvor kunstig intelligens og lignende digitale løsninger f.eks. anvendes som led i service eller vejledning af borgerne eller til brug for ledelsesinformation, kapacitets-planlægning m.v.

Formålet er endvidere at skabe hjemmel til, at kommunerne tillige vil kunne behandle personoplysninger til udvikling og træning af den pågældende kunstig intelligens-løsning eller lignende digitale løsning, som ønskes anvendt som led i kommunernes opgaver inden for ældreplejen.

Det er hensigten med det foreslåede, at der alene vil kunne fastsættes regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger til at understøtte varetagelsen af opgaver efter ældreloven, herunder sagsbehandling, administration og dokumentation samt til brug for beslutningsstøtte, der kan indebære profilering af borgere. Det er imidlertid ikke hensigten, at bemyndigelsen skal kunne anvendes til at fastsætte regler om anvendelse af løsninger, der anvender kunstig intelligens med henblik på at træffe automatiske afgørelser. Afgørelser efter ældreloven vil altid skulle træffes efter konkret og individuel vurdering.

Det er ikke hensigten med det foreslåede at fravige øvrig lovgivning på området, herunder de generelle regler om databeskyttelse i databeskyttelsesforordningen samt relevante forpligtelser og krav i AI-forordningen.

Arbejdet med anvendelse af konkrete løsninger vil således forudsætte, at de generelle regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven er overholdt, herunder de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger efter artikel 5, gennemførelse af passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger efter artikel 24 og 32 samt reglerne om konsekvensanalyse efter artikel 35. Dette gælder ligeledes overholdelsen af generelle forvaltningsretlige krav til offentlige it-systemer og de almindelige regler i forvaltningsloven og de forvaltningsretlige principper. Det betyder bl.a., at den sagsbehandling, afgørelse eller faktisk forvaltningsvirksomhed, hvortil der anvendes en kunstig intelligens-løsning eller lignende digital løsning, fortsat skal have hjemmel i den for sagen relevante lovgivning. Ligeledes vil det være en forudsætning, at reglerne i AI-forordningen overholdes, såfremt disse finder anvendelse, herunder

UDKAST

forordningens krav til højrisiko AI-systemer og de særlige gennemsigtighedsforpligtelser efter artikel 50 m.v.

Som en del af kommunens forebyggende indsatser efter ældreloven er der et ønske om at udvikle og anvende kunstig intelligens og lignende digitale løsninger til brug for beslutningsstøtte. Det gælder f.eks. beslutningsstøttewærktøjer til tidlig opsporing af borgere, der modtager hjemmepleje eller andre ydelser inden for ældreplejen, og som har behov for yderligere pleje og omsorg. Dette med henblik på f.eks. at forebygge faldulykker i eget hjem, forudsige borgernes behov for genoptræning med henblik på at undgå funktionsnedsættelser, identificere borgere, der er i risiko for at blive genindlagt på sygehus, eller i forbindelse med tidlig opsporing af begyndende sygdom hos borgere, der modtager hjemmepleje m.v.

Det bemærkes, at kommunerne varetager opgaver på tværs af ressortområderne, f.eks. i forbindelse med hjemme- og sygeplejen, og at de ofte ikke har særskilte elektroniske systemer for henholdsvis oplysninger, der noteres i forbindelse med den pleje og omsorg, der ydes efter ældreloven, og oplysninger, der noteres i forbindelse med sundhedsfaglig behandling omfattet af sundhedsloven.

For at kunne udvikle og anvende kunstig intelligens og lignende digitale løsninger, der tager højde for borgernes specifikke behov og funktionsniveau, er det nødvendigt at kunne anvende alle relevante oplysninger i kommunernes elektroniske systemer inden for ældreplejen, herunder også oplysninger om en borgers helbred, der noteres i forbindelse med sundhedsfaglig behandling. Det gælder særligt i forhold til udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger til brug for beslutningsstøtte inden for ældreplejen.

Efter de gældende regler i sundhedsloven har indenrigs- og sundhedsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for autoriserede sundhedspersoners adgang til at indhente oplysninger i elektroniske systemer om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om en patient til brug for beslutningsstøtte som led i patientbehandling, jf. sundhedslovens § 42 a, stk. 6.

Ældreministeriet vurderer, at der til brug for udvikling og anvendelse, herunder træning, af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger til brug for formål efter ældreloven, vil være behov for at behandle, herunder indhente, oplysninger i kommunernes elektroniske systemer, der noteres i forbindelse med behandling af patienter, og som derfor er omfattet af

reglerne om indhentning af elektroniske helbredsoplysninger m.v. i sundhedsloven. For så vidt angår elektroniske systemer omfattet af sundhedsloven henvises til Folketingstidende 2018-19, tillæg A, L 127 som fremsat, side 32.

Det foreslås derfor i § 38 a, stk. 2, at ældreministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om en patient, der noteres i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med behandling af patienter, kan anvendes i forbindelse med udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger efter regler fastsat i medfør af stk. 1, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Det foreslåede indebærer, at ældreministeren vil kunne fastsætte regler om, at oplysninger om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om patienter, der noteres i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med sundhedsfaglig behandling af patienter inden for ældreplejen, vil kunne anvendes i forbindelse med udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af opgaver i medfør af ældreloven. Det kan f.eks. være helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger om beboere på plejehjem, som på grund af sygdom modtager sundhedsfaglig behandling, der noteres i kommunens elektroniske systemer, eller borgere i eget hjem, der modtager ydelser efter ældreloven, og som modtager sundhedsfaglig behandling, der noteres i kommunens elektroniske systemer.

Dette vil tillige kunne bidrage til at gøre reglerne for anvendelsen af beslutningsstøtte på tværs af sundheds- og omsorgsområdet mere smidige, f.eks. i forbindelse med forebyggelse af genindlæggelser, tidlig opsporing af begyndende sygdom i hjemme- og sygeplejen m.v., der omfatter blandede formål på tværs af sundheds- og omsorgsområdet. Dette henset til, at kunstig intelligens løsninger med blandede sundheds- og omsorgsformål efter de gældende regler alene vil kunne anvende oplysninger, der er omfattet af sundhedslovens regler, til brug for formål fastsat i sundhedsloven – og dermed ikke til brug for formål efter ældreloven.

Det er en forudsætning for fastsættelse af regler i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, at sundhedslovens regler om indhentning af elektroniske helbredsoplysninger m.v. i øvrigt overholdes.

Det foreslåede i § 38 a, stk. 1-2 har alene til formål at skabe hjemmel til behandlingen af personoplysninger til selve udviklingen og brugen af teknologien.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

4. Lovforslagets forhold til databeskyttelsesforordningen

Det er Ældreministeriets opfattelse, at de foreslåede bestemmelser kan vedtages inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3, sammenholdt med præambelbetragtning 10 og 45, samt artikel 9, stk. 2, litra g.

Det er endvidere Ældreministeriets opfattelse, at de foreslåede bestemmelser kan vedtages inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2-3, hvorefter behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette henset til, at de foreslåede bestemmelser alene tilsigter at give kommunerne mulighed for at varetage deres lovbestemte opgaver ved brug af løsninger baseret på kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som myndigheden har fået pålagt, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Det vurderes således også, at formålet med behandlingen af personoplysninger er tydeligt og specifikt under henvisning til lovbestemmelsernes formål som beskrevet i de almindelige bemærkninger, sammenholdt med formålet med behandlingen af personoplysninger, som kommunerne varetager i overensstemmelse med ældreloven. Det vurderes endvidere, at der med de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser vil skulle fastsættes klare og præcise regler, der regulerer rækkevidden og anvendelsen, herunder om hvornår og til hvilke formål oplysningerne kan indsamles og behandles, samt om passende foranstaltninger til sikring af en lovlig og rimelig behandling samt til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører ikke økonomiske- og implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner. Lovforslaget understøtter princippet om ”enkle og klare regler” (digitaliseringsklar lovgivning).

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

UDKAST

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. november 2025 til den 19. december 2025 (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

12. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	(Beskriv forholdet til EU-retten/anfør »Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.«)	

UDKAST

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej
		X

Udkast

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter § 4 i ældreloven, skal kommunalbestyrelsen tilvejebringe en generel forebyggende indsats over for ældre borgere i kommunen, herunder ved iværksættelse af opsøgende indsatser målrettet personer, hvor der vurderes at være et forebyggelsespotentiale. Dette med henblik på at understøtte en alderdom med mest mulig selvstændighed i den daglige livsførelse og evne til i videst muligt omfang at tage vare på egne behov.

Efter § 10 i ældreloven skal kommunalbestyrelsen tilbyde personer, omfattet af loven, som på grund af nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne har behov for hjælp eller støtte i den daglige livsførelse, et sammenhængende og rummeligt pleje- og omsorgsforløb, som muliggør en løbende tilpasning af indholdet i tilbuddet inden for det tilbudte forløb i takt med udviklingen i den enkelte persons ressourcer og behov.

Der findes i dag ikke regler om anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger i ældreloven.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i et nyt *kapitel 11 a* i ældreloven at fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger og behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Det foreslås i § 38 *a, stk. 1*, at ældreministeren kan fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af denne lov, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ældreministeren kan fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af ældreloven.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at ældreministeren kan fastsætte regler om behandling af personoplysninger i forbindelse med

udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger.

Med begrebet ”lignende digitale løsninger” forstås anvendelse af løsninger med tilsvarende karakteristika som kunstig intelligens, uden at en sådan løsning nødvendigvis falder ind under definitionen af et AI-system i AI-forordningen. Baggrunden for formuleringen er, at det kan være vanskeligt at forudse nye teknologiske løsninger i takt med den hastige teknologiske udvikling. Hvis den foreslåede bestemmelse afgrænses teknologisk til alene at omfatte AI-systemer, som defineret i AI-forordningen, vil der kunne opstå tvivl om hjemmelsbestemmelsernes rækkevidde i afgrænsningstilfælde, f.eks. i forhold til visse statistiske analyseværktøjer m.v., hvor der ikke er tale om AI-systemer, men hvor der alligevel foretages profilering til brug for beslutningsstøtte m.v.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil skulle udmøntes i en bekendtgørelse om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger inden for ældreplejen, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Bekendtgørelsen vil skulle omfatte hjemmel til behandling af personoplysninger i forbindelse med anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, herunder anvendelse af systemer, der indebærer profilering, til varetagelse af kommunernes lovbestemte opgaver inden for ældreplejen. Dette omfatter løsninger til brug for faktisk forvaltningsvirksomhed, f.eks. i forbindelse med den konkrete omsorg og pleje, og beslutningsstøtte i forbindelse med afgørelsesvirksomhed. Det gælder også sagsforberedende skridt.

Hjemlen vil endvidere skulle omfatte behandling af personoplysninger til profilering, som led i service eller vejledning af borgerne eller til brug for ledelsesinformation, kapacitetsplanlægning m.v. Omfattet vil også være beslutningsstøtte med behandling af personoplysninger, der indebærer profilering med henblik på beslutningsstøtte, til afgørelsesvirksomhed, herunder tildeling af ydelser efter ældreloven og risikovurdering af borgere som led i forebyggende indsatser. Derudover vil hjemlen skulle omfatte brug af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger til assistance til generel sagsbehandling til intern brug. Hermed menes opgaver, som ikke er rettet mod borgere som led i sagsbehandling eller medarbejdere som led i personalesager, f.eks. udarbejdelse af kontraktmateriale i udbudssager, referat af en rapport eller udarbejdelse af udkast til talepapir etc., der også

kan indebære en vis behandling af personoplysninger. Hjemlen vil endvidere skulle omfatte administrativ bistand til intern brug og borgerrettet supportchat.

Ved beslutningsstøtte forstås, at den kunstige intelligens eller den lignende digitale løsning anvendes til at forberede en sag helt eller delvist, herunder ved at komme med forslag til afgørelser, forudsigelser eller anbefalinger vedrørende sagen, som en sagsbehandler herefter kan anvende som støtte, når sagsbehandleren skal træffe den endelige afgørelse i sagen, eller i forbindelse med kommunernes forebyggende indsatser, hvor sådanne digitale løsninger anvendes med henblik på tidlig opsporing i hjemmeplejen, generelle op søgende indsatser m.v.

Det er endvidere hensigten, at der vil skulle fastsættes regler om behandling af personoplysninger, herunder om hvornår og til hvilke formål oplysningerne kan indsamles og behandles, samt om passende foranstaltninger til sikring af en lovlig og rimelig behandling samt til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Det gælder navnlig behandling af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9 til profilering af fysiske personer.

Med profilering af fysiske personer forstås enhver form for automatisk behandling af personoplysninger, der består i at anvende personoplysninger til at evaluere bestemte personlige forhold vedrørende en fysisk person, navnlig for at analysere eller forudsige forhold vedrørende den fysiske persons arbejdsindsats, økonomiske situation, helbred, personlige præferencer, interesser, pålidelighed, adfærd, geografisk position eller bevægelser, jf. præambelbetragtning 71 i databeskyttelsesforordningen.

Det foreslåede omfatter ikke anvendelse af automatiske individuelle afgørelser omfattet af forbuddet herom i databeskyttelsesforordningens artikel 22.

Det foreslås i *stk. 2*, at ældreministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om en patient, der noteres i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med behandling af patienter, kan anvendes i forbindelse med udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger efter regler fastsat i medfør af *stk. 1*, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.

Det foreslåede indebærer, at ældreministeren vil kunne fastsættes regler om, at oplysninger om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om patienter, der noteres i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med sundhedsfaglig behandling af patienter inden for ældreplejen, vil kunne anvendes i forbindelse med udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af opgaver i medfør af ældreloven. Det kan f.eks. være helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger om beboere på plejehjem, som på grund af sygdom modtager sundhedsfaglig behandling, der noteres i kommunens elektroniske systemer, eller borgere i eget hjem, der modtager ydelser efter ældreloven, og som modtager sundhedsfaglig behandling, der noteres i kommunens elektroniske systemer.

Det foreslåede indebærer ikke, at der kan fastsættes regler om indhentning af oplysninger fra eksterne, såsom sygehusvæsenet m.v., til brug for udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger inden for ældreplejen.

Det er hensigten, at der vil skulle fastsættes regler om, at helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger om patienter, der noteres i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med sundhedsfaglig behandling inden for ældreplejen, kan anvendes til udvikling og drift af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af ældreloven.

Det er endvidere hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen, at der vil skulle fastsættes regler om, at sundhedspersoner kan indhente og behandle oplysninger om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om patienter, der noteres i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med sundhedsfaglig behandling af patienter inden for ældreplejen, i løsninger omfattet af stk. 1. Der vil desuden skulle fastsættes regler om de pågældende sundhedspersoners mulighed for at anvende teknisk bistand i forbindelse med indhentning og behandling af de ovenfor nævnte oplysninger.

Derudover er det hensigten, at der vil skulle fastsættes regler om behandling af personoplysninger, herunder om hvornår og til hvilke formål oplysningerne kan behandles, samt om passende foranstaltninger til sikring af en lovlig og rimelig behandling samt til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Det vil bl.a. være et krav, at

behandlingen af personoplysninger skal være nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af ældreloven.

Det er en forudsætning for fastsættelse af regler i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, at sundhedslovens regler om indhentning af elektroniske helbredsoplysninger m.v. i øvrigt overholdes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2026.

Det er fastsat i ældrelovens § 48, at loven ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland. De foreslåede ændringer vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, fordi hovedloven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I ældreloven, jf. lov nr. 1651 af 30. december 2024, som ændret ved § 49 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:</p>
	<p>1. Efter kapitel 11 indsættes:</p> <p style="text-align: center;">»Kapitel 11 a <i>Udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende digitale løsninger og behandling af personoplysninger i forbindelse hermed</i></p> <p>§ 38 a. Ældreministeren kan fastsætte regler om udvikling og anvendelse af kunstig intelligens eller lignende digitale løsninger, når dette er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i medfør af denne lov, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ældreministeren kan fastsætte regler om, at oplysninger om helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger om en patient, der noteres i kommunernes elektroniske systemer i forbindelse med behandling af patienter, kan anvendes i forbindelse med udvikling og anvendelse af kunstig intelligens og lignende</p>

	digitale løsninger efter regler fastsat i medfør af stk. 1, herunder om behandling af personoplysninger i forbindelse hermed.«
--	--

Udkast